

PDV kod carinskog postupka 42

Biljana Stanković, mag. oec., ovl. porezni savjetnik

Na carinskom području EU, jedan od postupaka carinjenja predviđenih Carinskim zakonikom Unije jest i carinski postupak 42, koji omogućuje oslobođenje od plaćanja PDV-a pri uvoznom carinjenju dobara i njihovom puštanju u slobodni promet, ako su dobra u konačnici namijenjena za poreznog obveznika u drugoj državi članici EU. Osim u Republici Hrvatskoj, postupak se provodi i prilikom uvoza u drugu državu članicu EU. Pored detaljnih pojašnjenja uvjeta i obveza sudionika u postupku, donosimo niz praktičnih primjera korištenja carinskog postupka 42.

1. Što je carinski postupak 42

Carinski postupak 42 jest carinski postupak puštanja dobara u slobodni promet uz oslobođenje od plaćanja poreza na dodanu vrijednost (u daljnjem tekstu: PDV), kada je roba namijenjena poreznom obvezniku u drugoj državi članici EU ili ih porezni obveznik premješta u drugu državu članicu EU za svoje osobne potrebe.

2. Razlika između carinskog postupka 42 i carinskog postupka 63

U ovom članku bavit ćemo se samo carinskim postupkom 42, no kratko ćemo spomenuti i postupak 63, kako čitatelji ne bi ostali zbunjeni.

Carinski postupak 63 također omogućava oslobođenje od plaćanja PDV-a pri uvozu dobara, pod uvjetom da su dobra namijenjena za isporuku poreznom obvezniku u drugoj državi članici EU ili ih porezni obveznik premješta za svoje potrebe u drugu državu članicu EU, međutim, carinski postupak 63 primjenjuje se kada je predviđen ponovni uvoz dobara u Republiku Hrvatsku, za robu koja je prethodno bila izvezena s carinskog područja EU u postupku privremenog izvoza ili u postupku vanjske proizvodnje, a zatim se tu robu ponovno vraća na područje EU. U smislu poreznih propisa, mogućnosti i uvjeti oslobođenja od plaćanja PDV-a prilikom uvoza su jednaki.

3. Zakonski okvir

Temelj za primjenu carinskog postupka 42 nalazimo u uredbama EU i domaćim poreznim propisima, a najvažnije spominjemo u nastavku.

- Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća i carinskom zakoniku Unije (SL L 269, 10. listopada 2013.) i sve njezine izmjene i dopune;

- Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/2446 od 28. srpnja 2015. o dopuni Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o detaljnim pravilima koja se odnose na pojedine odredbe Carinskog zakonika Unije, (SL L 343, 29. prosinca 2015.) i sve njene izmjene i dopune;
- Provedbena uredba Komisije (EU) 2015/2447 od 24. studenoga 2015. o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu određenih odredbi Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju Carinskog zakonika Unije, (SL L 343, 29. prosinca 2015.) i sve njene izmjene i dopune;
- Delegirana uredba Komisije (EU) br. 2016/341 od 17. prosinca 2015. o dopuni Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu prijelaznih pravila za određene odredbe Carinskog zakonika Unije dok odgovarajući elektronički sustavi još nisu operativni te o izmjeni Delegirane uredbe (EU) 2015/2446 (SL L 069, 15. ožujak 2016.) i sve njene izmjene i dopune;
- Zakon o porezu na dodanu vrijednost (Nar. nov., br. 73/13, 148/13, 143/14, 115/16, 106/18, 121/19, 138/20, 39/22), članak 41. stavak 1. točka a) i d), članak 44. stavak 1. točka 26. i stavak 2. (u daljnjem tekstu: Zakon);
- Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost ('Narodne novine', br. 79/13, 85/13-ispravak, 160/13, 35/14, 157/14, 130/15, 1/17, 41/17, 128/17, 1/19, 1/20, 1/21, 73/21, 41/22), članak 107.a (u daljnjem tekstu: Pravilnik);
- Pravilnik o popunjavanju JCD („Narodne novine“, br. 65/19 i 136/20);
- Uputa za primjenu postupka 42 i 63.

Člankom 44. st. 1 t.26. Zakona omogućeno je oslobođenje od plaćanja poreza na dodanu vrijednost (u daljnjem tekstu: PDV) pri uvozu dobara u Republiku Hrvatsku iz treće zemlje ili trećeg područja, ako je ta dobra uvoznik ili osoba koja je određena kao porezni dužnik pri uvozu neposredno nakon uvoza isporučio unutar EU-a uz primjenu oslobođenja od PDV-a iz članka 41. st.1 Zakona.

Stavkom 2. članka 44. Zakona o porezu na dodanu vrijednost propisano je da uvoznik u trenutku uvoza Carinskoj upravi mora pružiti najmanje slijedeće podatke:

a) svoj PDV ID broj izdanu Republici Hrvatskoj ili PDV ID brojsvog poreznog zastupnika, kojijam čizaplaćanje PDV-a, izdanu Republici Hrvatskoj, b) PDV ID broj stjecatelja, izdan u drugoj državi članici, kojemu se isporučuju dobra prema članku 41. stavku 1. točki a) ovoga Zakona ili vlastiti PDV ID broj izdan u državi u kojoj završava prijevoz ili otprema dobara, ako se dobra prema članku 41. stavku 1. točki d) ovoga Zakona premještaju, a u slučaju trostranog posla, prema članku 107.a st. 9. Pravilnika treba navesti PDV ID broj krajnjeg stjecatelja, kao i PDV ID brojeve svih ostalih sudionika u trostranom poslu.) dokaz iz kojeg je vidljivo da su uvezena dobra namijenjena za prijevoz ili otpremu iz Republike Hrvatske u neku drugu državu članicu.

Konačno, porezna oslobođenja za isporuke unutar EU određena člankom 41. st.1. t. a) i d), primjenjiva su u slučajevima kada se radi o isporukama dobara koja:

- prodavatelj ili osoba koja stječe dobro ili druga osoba za njihov račun otpremi i preveze iz tuzemstva u drugu državu članicu, uz uvjet da se dobra isporučuju drugom poreznom obvezniku ili osobi koja nije porezni obveznik, a koja djeluje kao takva, u toj drugoj državi članici te da je porezni obveznik ili pravna osoba koja nije porezni obveznik, a kojoj se obavlja isporuka, registrirana za potrebe PDV-a u toj drugoj državi članici te je isporučitelju dala svoj PDV ID broj;
- porezni obveznik premješta u drugu državu članicu te za koje bi postojalo pravo na oslobođenje da su obavljene drugom poreznom obvezniku.

4. Cilj i svrha primjene carinskog postupka 42

Carinski postupak 42 osmišljen je na način da se omogući carinjenje robe u bilo kojoj državi članici EU, a da se PDV pri tom obračunava i plaća tek u državi članici u kojoj je krajnje odredište te robe. Na taj način, uvoznici na području EU mogu odabrati zemlju članicu u kojoj će obaviti uvozno carinjenje svoje robe, a da pri tom nisu obvezni u toj zemlji članici platiti i PDV.

Pored toga što je ispoštovan princip plaćanja poreza u zemlji potrošnje, ovakav postupak ide u prilog zemljama članicama poput Hrvatske, u kojima se PDV plaća po relativno najvišim stopama. Kada bi uvoznici iz ovakvog slučaja bili obavezni plaćati u RH i PDV, zasigurno bi mnogi od njih odustali od uvoza u RH i uvezli robu u neku drugu državu članicu, u kojoj je na snazi znatno niža stopa PDV-a. Primjenom postupka 42 uvoznici mogu izbjeći plaćanje PDV-a u RH, ali još uvijek plaćaju carinska davanja i tako pridonose punjenju državnog proračuna.

Pojednostavnjenje postupka 42 nalazimo i u mogućnosti imenovanja poreznog zastupnika, čime uvoznik koji inače nema hrvatski PDV ID broj može izbjeći postupak određivanja hrvatskog PDV ID broja od strane Porezne uprave RH, povezane troškove te razdoblje čekanja na izdavanje hrvatskog PDV ID broja.

5. Tko može primjenjivati postupak 42

Prema Uputi za primjenu postupaka 42 i 63, objavljenom od strane Središnjeg ureda Carinske uprave RH 15. srpnja 2019. godine, Klasa: 011-02/19-03/9, Urbroj: 513-02-1210/1-19-1, primjenu postupaka 42 i 63 u RH mogu zahtijevati:

- **porezni obveznik – osoba iz RH** – u trenutku uvoznoga carinjenja posjeduje dokaz o daljnjoj prodaji te robe poreznom obvezniku – osobi u drugoj državi članici EU ili dokaz o premještanju robe za svoje potrebe u drugu državu članicu EU;
- **porezni obveznik iz druge države članice EU** – u RH se pojavljuje kao uvoznik/primatelj robe u postupku uvoznoga carinjenja robe;
- **porezni obveznik – osoba iz treće države**

Porezni obveznici – osobe iz RH mogu zahtijevati primjenu postupka 42 u slučajevima kada odmah nakon uvoznoga carinjenja robu isporučuju u drugu državu članicu EU zato što je prodana subjektu iz druge države članice ili je namijenjena za skladištenje u drugoj državi članici EU u prostorima uvoznika. Dokaz o isporuci robe u drugu državu članicu podnijet će se u vidu PDV prijave i prijave ZP – Zbirne prijave za isporuke dobara i usluga u druge države članice EU, u kojima će se iskazati, među ostalim, vrijednost isporuke robe koja je predmet u postupku 42.

Porezni obveznik iz druge zemlje članice EU može se pojaviti u ulozi uvoznika robe u RH unutar postupka 42 čak i kad nema hrvatski PDV ID broj, no tada mora imenovati svojeg poreznog zastupnika, poreznog obveznika iz RH.

Pri redovnom postupku, kada porezni obveznik iz druge zemlje članice EU ima hrvatski PDV ID broj, njegove porezne obveze istovjetne su onima hrvatskog poreznog obveznika, a sastoje se u podnošenju prijave PDV i ZP – Zbirna prijava sa iskazanim vrijednostima isporuke (ili više isporuka) unutar postupka 42 u druge države članice EU.

U slučaju da je angažiran hrvatski porezni zastupnik, taj porezni zastupnik iskazuje isporuku u drugu državu članicu u svojim poreznim prijavama PDV i ZP-Zbirna prijava, a dodatno podnosi i Prijavu isporuke dobara u druge države članice EU prethodno uvezenih u okviru postupaka 42 i 63, na obrascu PZ 42 i 63.

Porezni obveznik iz treće države obavezan je imenovati poreznog zastupnika u RH, bez obzira je li mu prije toga izdan hrvatski PDV ID broj. Izdavanje PDV ID broja u ovom slučaju nije obavezno.

Kada porezni obveznik iz treće države nema hrvatski PDV ID broj, porezni zastupnik obavezno podnosi porezne prijave PDV i ZP – Zbirna prijava te prijavu PZ 42 i 63. Posebna prijava PZ 42 i 63 se ne podnosi za porezna razdoblja u kojima zastupana osoba nije obavljala isporuku dobara u drugu državu članicu EU.

5.1. Dodjela PDV ID broja stranim poreznim obveznicima

Strani porezni obveznici koji namjeravaju u RH uvesti robu putem carinskog postupka 42, a prethodno žele ishoditi i hrvatski PDV ID broj, moraju prvo Poreznoj upravi RH podnijeti Zahtjev za određivanjem i dodjelom osobnog identifikacijskog broja te nakon toga i Zahtjev za registriranjem za potrebe poreza na dodanu vrijednost na obrascu P-PDV. Zahtjevima je potrebno priložiti dokumentaciju na hrvatskom jeziku ili na stranom jeziku uz ovjerene prijevode na hrvatski jezik:

- dokaz o registraciji strane osobe (akt o osnivanju ili izvadak iz nadležnog registra)
- potvrdu poreznog tijela države sjedišta da je registriran kao porezni obveznik;
- ovjerenu punomoć za zastupanje (ako posluje preko poreznog zastupnika)

Zahtjevi na propisanim obrascima, zajedno sa propisanom potrebnom dokumentacijom podnose se Poreznoj upravi, Područnom uredu Zagreb, Avenija Dubrovnik 32, Ispostavi za nerezidente.

6. Uvjeti primjene postupka 42

Člankom 44. st.1. t. 26. Zakona propisano je da je PDV-a oslobođen uvoz dobara otpremljenih ili prevezenih iz trećeg područja ili treće zemlje na područje RH, ako je ta dobra uvoznik ili osoba koja je određena kao porezni dužnik pri uvozu neposredno nakon uvoza isporučio unutar EU uz primjenu oslobođenja od PDV-a iz članka 41. st. 1. Zakona.

Člankom 44. st. 2. Zakona te čl. 107.a Pravilnika propisani su uvjeti za primjenu postupka 42 i 63. Oslobođenje od PDV-a primjenjuje se samo kada nakon uvoza dobara slijedi isporuka dobara oslobođena od plaćanja PDV-a prema članku 41. st.1. t. a) i d) Zakona, uz uvjet da uvoznik u trenutku uvoza Carinskoj upravi RH pruži slijedeće podatke:

- svoj PDV ID broj izdan u RH ili PDV ID broj svojeg poreznog zastupnika, koja jamči za plaćanje PDV, izdan u RH;
- PDV ID broj stjecatelja, izdan u drugoj državi članici EU, kojemu se isporučuju dobra prema članku 44. st. 1. t. a) Zakona ili vlastiti PDV ID broj izdan u državi u kojoj završava prijevoz ili otprema dobara, ako se dobra prema članku 41. st.1. t. d) Zakona premještaju. Kod trostranog posla, pored PDV ID brojeva svih sudionika u postupku 42, obvezno se navodi i PDV ID broj krajnjeg stjecatelja, sukladno članku 107.a st.9. Pravilnika;
- Dokaz iz kojeg je vidljivo da su uvezena dobra namijenjena za prijevoz ili otpremu iz RH u neku drugu državu članicu.

7. Dokazi o ispunjenju uvjeta za primjenu postupka 42

Prilikom uvoznog carinjenja, potrebno je predočiti i **dokaze** da će roba koja se uvozi nakon carinjenja biti otpremljena u drugu državu članicu.

Kao dokaz, mogu se koristiti slijedeće isprave:

- **Komercijalna isprava (račun ili predračun, ako sadrži sve propisane podatke)**, u kojem mora biti naznačen primatelj robe u drugoj državi članici i njegov PDV ID broj. Ako u postupku sudjeluje i osoba iz RH ili je primatelj predmetnu robu prodao osobi u nekoj drugoj državi članici EU-a, uz UCD se prilažu svi računi (od uvoznika pa do primatelja robe);
- **Prijevozna isprava**, u kojoj je kao mjesto odredišta naznačena druga država članica (ili dvije prijevozne isprave, kojima se dokazuje otprema robe primatelju u RH, a nakon toga otprema robe u drugu državu članicu);
- **Umjesto prijevozne isprave, izjava da će predmetna roba** biti otpremljena u drugu državu članicu, ako u trenutku carinjenja nije dostupna prijevozna isprava isključivo zbog opravdanog razloga – pošiljka se prije otpreme pretovaruje na drugo prijevozno sredstvo. U tom slučaju predmetna izjava mora sadržavati plan otpreme robe. Prijevozna isprava se naknadno ne upisuje u UCD.

Spomenute isprave prilažu se uz UCD i moraju biti naznačene u **Polju 44/2** Priloženi dokumenti/potvrde i odobrenja, pod šifrom **Y044**.

8. Postupak carinjenja i carinska deklaracija (zahtjev za primjenu)

Postupak 42 započinje se i zahtijeva podnošenjem uvozne carinske deklaracije (UCD) upisom šifre 42 (odn. 63 kod postupka 63) u prvo potpolje Polja 37 (zahtijevani carinski postupak), putem sustava uvoznog carinjenja roba - HRAIS-a.

Uvozna carinska deklaracija popunjava se u skladu s Pravilnikom o popunjavanju JCD, a potrebni su i podaci o primatelju robe, šifri države odredišta, dodatne informacije o učesnicima u postupku i naznake priloženih dokumenata, potvrda i odobrenja o PDV ID brojevima učesnika u postupku te dokazi o otpremi robe u drugu državu članicu. Ovisno o karakteristikama pojedinog uvoza, mogu biti potrebni različiti podaci, a šifre pod kojima se ti podaci upisuju navodimo u nastavku.

Primatelj robe upisuje se u **Polje 8** UCD-a. Primatelj robe jest onaj koji robu uvozi u RH i provodi postupak carinjenja. Svoj PDV ID broj izdan u RH upisuje u Polje 44/2 pod šifrom Y040, a PDV ID broj izdan u drugoj državi članici EU upisuje u isto polje 44/2 pod šifrom Y041.

Šifra države odredišta upisuje se u **Polje 17a**, a to je šifra države članice kojoj je namijenjena roba nakon carinjenja.

Dotadne informacije o učesnicima u postupku (Polje 44/1) – upisuju se:

- naziv primatelja u drugoj državi članici pod šifrom SP008
- naziv prijevoznika koji će otpremiti robu u drugu državu članicu pod šifrom SP006;
- naziv i adresa poreznog zastupnika uvoznika/primatelja robe pod šifrom SP012;
- tekst: Punomoć/ugovor o poreznom zastupanju, pod šifrom OST00.
- dok umenti/potvrde i odobrenja (**Polje 44/2**) – naznačuju se:
- PDV ID broj izdan u RH na ime osobe iz Polja 8 UCD pod šifrom Y040;
- PDV ID broj izdan u drugoj državi članici na ime osobe iz Polja 8 UCD;
- PDV ID broj poreznog zastupnika pod šifrom Y042;
- Dokaz o otpremi robe u drugu državu članicu (komercijalna isprava – račun ili predračun, prijevozna isprava, izjava o otpremi robe u drugu državu članicu) pod šifrom Y044

Podnošenjem UCD-a Carinska uprava provjerava, među ostalim, glase li PDV ID brojevi na osobe koje su naznačene u odgovarajuća polja carinske deklaracije UCD te postoje li dokazi o otpremi robe u drugu državu članicu i jesu li ti dokazi ispravno naznačeni u odgovarajuća polja UCD.

9. Uloga (obveze) poreznog zastupnika i obrazac PZ42 i 63

Porezni obveznici sa sjedištem u nekoj od drugih država članica za potrebe provođenja postupka 42 mogu u RH imenovati poreznog zastupnika i tako izbjeći postupak dodjele hrvatskog PDV ID broja, a porezni obveznici iz trećih područja ili trećih zemalja obvezni su imenovati poreznog zastupnika u RH, čak i onda kad su za sebe ishodili vlastiti PDV ID broj.

Porezni zastupnik u postupku 42 za stranog poreznog obveznika može biti bilo koji porezni obveznik registriran kao obveznik PDV-a u RH te mora imati sjedište odnosno prebivalište ili uobičajeno boravište u tuzemstvu.

Porezni zastupnik mora posjedovati punomoć ili ugovor o poreznom zastupanju i biti opunomoćen za:

- Zaprimanje pismena;
- Podnošenje prijave PDV-a;
- Obavljanje svih poslova u vezi s utvrđivanjem i plaćanjem PDV-a za poreznog obveznika kojeg zastupa.

Obveze poreznog zastupnika definirane su Pravilnikom o PDV-u u članku 107.a u stavcima 2. do 8.

Podaci o poreznom zastupniku obvezno se unose u UCD, kako je i spomenuto u prethodnom poglavlju te se prilaže punomoć ili ugovor o poreznom zastupanju.

U trenutku uvoznog carinjenja, carinskoj upravi RH mora biti dostavljen PDV ID broj poreznog zastupnika izdan u RH. Porezni zastupnik isporuku u drugu državu članicu EU iskazuje u svojoj prijavi PDV te u svojoj Zbirnoj prijavi isporuka dobara i usluga u druge države članice Europske Unije – prijavi ZP. Porezni zastupnik pored spomenute dvije prijave predaje i **Prijavu isporuka dobara u druge države članice EU prethodno uvezenih u okviru postupaka 42 i 63**, koja se podnosi na Obrascu – PZ 42 i 63. Prijava se podnosi u elektroničkom obliku za razdoblje oporezivanja od prvog do posljednjeg dana u mjesecu nadležnoj ispostavi Porezne uprave RH prema sjedištu poreznog zastupnika. Porezni zastupnik nije obavezan podnijeti navedenu prijavu za razdoblje oporezivanja u kojem zastupana osoba nije obavljala isporuku dobara u drugu državu članicu EU, kako je i spomenuto u članku 107.a Pravilnika. Isto tako, porezni zastupnik nije obavezan podnijeti Obrazac PZ 42 i 63 u slučaju da je zastupani porezni obveznik registriran za potrebe PDV-a u RH, odnosno izdan mu je PDV ID broj u Hrvatskoj. U tom slučaju, podnosi u ime poreznog obveznika samo prijavu PDV i ZP – Zbirnu prijavu za isporuke dobara i usluga u druge države članice EU, u skladu sa člankom 107.a st. 8. Pravilnika.

Treba napomenuti da isporuke iskazane u poreznim prijavama poreznog zastupnika, uključujući i prijavu PZ 42 i 63, a koje proizlaze iz njegovog sudjelovanja u postupku 42 u ulogu poreznog zastupnika, ne predstavljaju njegov prihod.

Obrazac PZ 42 i 63 sadrži slijedeće podatke:

- 1) naziv nadležnog područnog ureda Porezne uprave;
- 2) naziv nadležne ispostave Porezne uprave;
- 3) naziv, odnosno ime i prezime poreznog obveznika – zastupnika;
- 4) adresu poreznog obveznika – zastupnika (mjesto, ulicu i broj);
- 5) PDV identifikacijski broj poreznog zastupnika;
- 6) mjesec i godinu za koju se podnosi;
- 7) redni broj isporuke;
- 8) PDV identifikacijski broj ili porezni broj stranog poreznog obveznika koji obavlja isporuku dobara u postupcima 42 i 63;
- 9) EORI broj stranog poreznog obveznika koji obavlja isporuku dobara u postupcima 42 i 63;
- 10) PDV identifikacijski broj primatelja;
- 11) vrijednost isporuke dobara u postupcima 42 i 63;
- 12) ukupan zbroj vrijednosti svih isporuka dobara iskazanih u polju (11);
- 13) ime i prezime osobe koja je sastavila obračun i jamči za istinitost prijavljenih podataka;
- 14) potpis.

Službeno mišljenje Središnjeg ureda Porezne uprave RH pojašnjava obveze poreznog zastupnika. U nastavku donosimo dio tog tumačenja:

„Isporuke dobara u druge države članice Europske unije koje se obavljaju u okviru uvoznog postupka 42 iskazuju se u prijavi PDV-a (Obrazac PDV) te u Zbirnoj prijavi za isporuku dobara i usluga u druge države članice Europske unije (Obrazac ZP). U Zbirnoj prijavi, između ostalog, iskazuje se vrijednost isporuke dobara u druge države članice Europske unije u kunama i lipama po pojedinom primatelju/stjecatelju dobara u okviru carinskog postupka 42. Prijava PDV-a i Zbirna prijava podnose se u elektro-

ničkom obliku najkasnije do 20-og dana u mjesecu koji slijedi po završetku obračunskog razdoblja.

Prethodno navedeno se na istovjetan način primjenjuje i u slučaju postupka 63, odnosno ponovnog uvoza uz istovremeno puštanje dobara u slobodni promet uz oslobođenje od plaćanja PDV-a obzirom da su dobra namijenjena drugoj državi članici.

U cilju pojednostavljenja primjene postupka 42 i 63 te smanjenja administrativnog opterećenja strani porezni obveznici koji će u Republici Hrvatskoj primjenjivati isključivo postupak 42 i 63 te su imenovali poreznog zastupnika nisu obvezni registrirati se za potrebe PDV-a, odnosno zatražiti izdavanje PDV identifikacijskog broja u Republici Hrvatskoj za sebe već njihove isporuke dobara u druge države članice Europske unije njihov porezni zastupnik može iskazati u svojoj prijavi PDV-a (Obrazac PDV) te u svojoj Zbirnoj prijavi za isporuku dobara i usluga u druge države članice Europske unije (Obrazac ZP). Međutim, kako bi se omogućilo praćenje i kontroliranje, a uzimajući u obzir odredbe članka 58. stavka 1. Općeg poreznog zakona (Narodne novine, broj 147/08, 18/11, 78/12, 136/12, 73/13) kojim je uz ostalo propisano da je porezni obveznik dužan prijaviti sve činjenice bitne za utvrđivanje njegove porezne obveze, porezni zastupnik je obavezan voditi posebnu evidenciju o isporukama dobara u druge države članice Europske unije za pojedine porezne obveznike koje zastupa (Popis isporuka dobara u druge države članice Europske unije prethodno uvezenih u okviru postupka 42 i 63). Navedena posebna evidencija podnosi se kao izvješće za 2014. godinu u ukupnom iznosu uz konačni obračun PDV-a (obrazac PDV-K), a za 2015. godinu posebna evidencija podnosi se za mjesečna obračunska razdoblja uz obrazac ZP najkasnije do 20-og dana u mjesecu koji slijedi po završetku obračunskog razdoblja nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema sjedištu poreznog zastupnika te Poreznoj upravi, Područnom uredu Zagreb, Avenija Dubrovnik 32, Službi za povrat PDV-a inozemnim poreznim obveznicima. U toj posebnoj evidenciji porezni zastupnik, između ostalog navodi naziv, odnosno ime i prezime poreznog obveznika kojeg zastupa, njegov EORI broj, PDV identifikacijski broj ili porezni broj u državi sjedišta u slučaju da porezni obveznik nema dodijeljen PDV identifikacijski broj, PDV identifikacijski broj primatelja kojem je zastupani porezni obveznik isporučio dobra koja su prethodno uvezena u okviru postupka 42 i 63 te vrijednost isporuke dobara u postupcima 42 i 63. Također, porezni zastupnik je uz navedeno obavezan dostaviti i popis stranih poreznih obveznika koje zastupa.

U vezi stranih poreznih obveznika koji su u Republici Hrvatskoj već registrirani za potrebe PDV-a, a imenovali su poreznog zastupnika napominjemo da za takve porezne obveznike njihov porezni zastupnik i dalje u njihovo ime podnosi prijavu PDV-a (Obrazac PDV) te Zbirnu prijavu za isporuku dobara i usluga u druge države članice Europske unije (Obrazac ZP) na način kako je to dosad izvršavao te u tom slučaju nije obavezan voditi posebnu evidenciju i dostaviti i popis stranih poreznih obveznika koje zastupa“.

Svakako prilikom prihvaćanja angažmana poreznog zastupnika u RH treba provjeriti propise o odgovornosti za naknadnu naplatu PDV-a, u slučaju kad PDV nije podmiren u drugoj državi članici EU odnosno zemlji krajnje isporuke.

Osobito treba provjeriti odgovornost za plaćanje PDV-a ako se ispostavi da roba uopće nije bila isporučena u drugu državu članicu EU. Pri tom rizike snose kako porezni zastupnik, tako i špediter koji sudjeluje u postupku carinjenja.

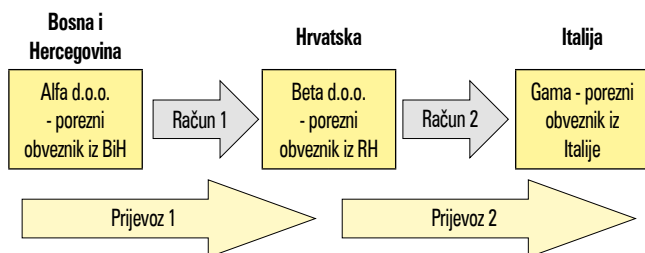
Detaljnije o imenovanju poreznog zastupnika možete pročitati u članku „Porezni zastupnik“ u časopisu RiPup broj 10/2018, strana 79.

10. Praktični primjeri korištenja postupka 42

Primjer 1. - Domaći obveznik je uvoznik robe koju prodaje u drugu članicu EU

Hrvatski porezni obveznik Beta d.o.o. kupila je robu od poreznog obveznika Alfa d.o.o. iz Bosne i Hercegovine te obavio uvozno carinjenje u RH primjenjujući postupak 42. Predmetna roba namijenjena je za prodaju poreznom obvezniku Gama iz Italije. Alfa d.o.o. izdala je račun hrvatskom poreznom obvezniku Beta d.o.o. za robu, u iznosu od 100.000,00 EUR (750.000,00 Kuna). Primljen je i račun za troškove špeditera u iznosu 6.000,00 kuna (4.800,00 + 1.200,00 PDV). Carina je obračunata u iznosu od 12.000,00 kuna.

Neposredno nakon uvoza, roba je isporučena u Italiju poreznom obvezniku Gama te mu je izdan račun na iznos od 150.000,00 EUR (1.125.000,00 kuna) – PDV nije obračunat.

Postupak 42 u ovom je slučaju primjenjiv, jer se roba uvezena iz Bosne i Hercegovine u RH odmah nakon uvoza isporučuje poreznom obvezniku u Italiju.

Uvoznik Beta d.o.o. prilikom popunjavanja carinske deklaracije izvršit će zahtjev za primjenu postupka 42, tako što će u Polje 37/1 navesti šifru 42. U polje 17a navest šifru države Italije.

U polju 44/1 pod šifrom SP008 upisuje se kao primatelj porezni obveznik Gama iz Italije i pod šifrom SP006 naziv prijevoznika. U Polju 44/2 pod šifrom Y040 upisuje se PDV ID broj poreznog obveznika Alfa d.o.o. iz RH, a pod šifrom Y041 PDV ID broj talijanskog poreznog obveznika Gama. Dokaz o otpremi robe upisuje se pod šifrom Y044, a to su dvije prijevozne isprave (jedna kao dokaz otpreme robe primatelju u RH, a druga kao dokaz otpreme iz RH u drugu državu članicu).

Hrvatski porezni obveznik Beta d.o.o. je uvoznik robe u RH i zbog primjene postupka 42 neće morati platiti PDV pri uvozu robe, sukladno članku 44. st. 1. t. 26. Zakona o PDV-u. Prilikom izdavanja računa za isporuku robe u Italiju talijanskom poreznom obvezniku Gama također neće obračunati PDV, jer se radi o isporuci oslobođenoj PDV-a prema članku 41. st. 1. t.a) Zakona.

Porezni obveznik Beta d.o.o. predaje prijavu PDV i Zbiru prijavu – ZP. Ulazni račun koji mu je izdao Alfa d.o.o. neće uvrstiti u knjigu uvoza, obzirom da PDV nije plaćen u RH. Time uvozna isporuka neće biti uvrštena niti u PDV obrazac. U evidencije za PDV ulazi samo isporuka u Italiju: uvrštava je se u Knjigu I-RA u stupce 6 i 9 te u prijavu PDV na poziciju *Isporuke dobara unutar EU* pod brojem I.3. te Zbiru prijavu – ZP u stupac 12 – vrijednost isporuke dobara u postupcima 42 i 63.

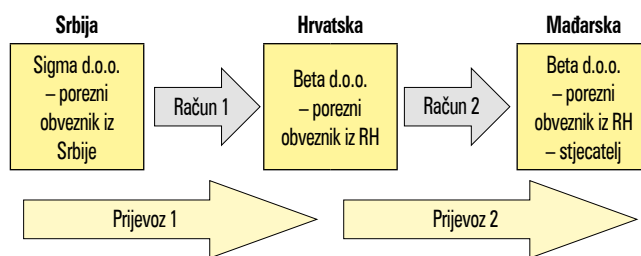
Knjiženje:

Red. br.	Opis	Konto	Iznos	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
Obveze prema dobavljačima i za carinu				
1	Trošak prodane robe	710	766.800,00	
	Preporez-ulazni računi-25%	160	1.200,00	
	Obveze prema dobavljačima u inozemstvu	221		750.000,00
	Obveze prema dobavljačima (špediter)	220		4.800,00
	Obveze prema carinarnici	261		12.000,00
Prodaja robe kupcu u Italiju				
2	Potraživanja od kupaca iz EU	121	1.125.000,00	
	Prihodi od prodaje robe u EU	7511		1.125.000,00

Primjer 2. - Domaći porezni obveznik je uvoznik robe koju zatim premješta u drugu državu članicu EU

Hrvatski porezni obveznik Beta d.o.o. kupila je robu od poreznog obveznika Sigma d.o.o. iz Srbije te obavio uvozno carinjenje u RH primjenjujući postupak 42. Predmetna roba premješta se u Mađarsku, gdje se nalazi skladište hrvatskog poreznog obveznika Beta d.o.o., koji je ujedno i registriran za PDV u Mađarskoj te ima mađarski PDV ID broj. Sigma d.o.o. izdala je račun hrvatskom poreznom obvezniku Beta d.o.o. za robu, u iznosu od 100.000,00 EUR (750.000,00 Kuna). Primljen je i račun za troškove špeditera u iznosu 6.000,00 kuna (4.800,00 + 1.200,00 PDV). Carina je obračunata u iznosu od 12.000,00 kuna.

Neposredno nakon uvoza, roba je otpremljena u Mađarsku u skladište poreznog obveznika Beta d.o.o.

U slučaju kad roba pri isporuci u drugu državu članicu ostaje u vlasništvu hrvatskog poreznog obveznika Beta d.o.o., radi se o premještanju robe. Prije premještanja, porezni obveznik Beta d.o.o. obavezan je registrirati se za potrebe PDV-a u Mađarskoj te ishoditi mađarski PDV ID broj.

Postupak 42 u ovom je slučaju primjenjiv, jer se roba uvezena iz Srbije u RH odmah nakon uvoza isporučuje u Mađarsku, gdje je uvoznik, hrvatski porezni obveznik Beta d.o.o. stječe preko svojeg mađarskog PDV ID broja.

Uvoznik Beta d.o.o. prilikom popunjavanja carinske deklaracije izvršit će zahtjev za primjenu postupka 42, tako što u Polje 37/1 navodi šifru 42. U polje 17a navest šifru države Mađarske.

U polju 44/1 pod šifrom SP008 upisuje se kao primatelj porezni obveznik Beta d.o.o. ili tekst: Primatelj robe iz Polja 8 UCD i pod šifrom SP006 naziv prijevoznika. U Polju 44/2 pod šifrom Y040 upisuje se PDV ID broj izdan u RH na ime poreznog obveznika Beta d.o.o., a pod šifrom Y041 PDV ID broj izdan u Mađarskoj na ime obveznika Beta d.o.o.. Dokaz o otpremi robe upisuje se pod šifrom Y044, a to su

dvije prijevozne isprave (jedna kao dokaz otpreme robe primatelju u RH, a druga kao dokaz otpreme iz RH u drugu državu članicu).

Hrvatski porezni obveznik Beta d.o.o. je uvoznik robe u RH i zbog primjene postupka 42 ne plaća PDV pri uvozu robe, sukladno članku 44. st. 1. t. 26. Zakona o PDV-u. Za izvršeno premještanje robe, Beta d.o.o. izdat će račun na kojem će kao isporučitelj biti naveden Beta d.o.o. sa hrvatskim PDV ID brojem, a kao primatelj će biti naznačen Beta d.o.o. sa mađarskim PDV ID brojem. Na tom računu se neće obračunati PDV, jer se radi o isporuci oslobođenoj PDV-a prema član-ku 41. st. 1. t.a) Zakona.

Porezni obveznik Beta d.o.o. sa svog hrvatskog PDV ID broja pre- daje hrvatsku prijavu PDV i Zbirnu prijavu – ZP. Ulazni račun koji mu je izdao Sigma d.o.o. neće uvrstiti u knjigu uvoza, obzirom da PDV nije plaćen u RH niti će ta uvozna isporuka biti uvrštena u PDV obra- zac. U evidenciji za hrvatski PDV ulazi samo premještanje dobara u Mađarsku: uvrštava se u Knjigu I-RA u stupce 6 i 9 te u prijavu PDV na poziciju *Isporuke dobara unutar EU* pod brojem I.3. te Zbirnu prijavu – ZP u stupac 12 – vrijednost isporuke dobara u postupcima 42 i 63.

Porezni obveznik Beta d.o.o. također predaje i poreznu prijavu PDV- a u Mađarskoj, a tamo prijavljuje stjecanje iz druge članice EU, na način da primjenom mađarske stope PDV-a izračuna iznos koji isto- vremeno iskazuje kao pretporez i obvezu PDV-a na stjecanje dobara iz EU.

Knjiženja transakcije će se provesti na slijedeći način:

Knjiženje:

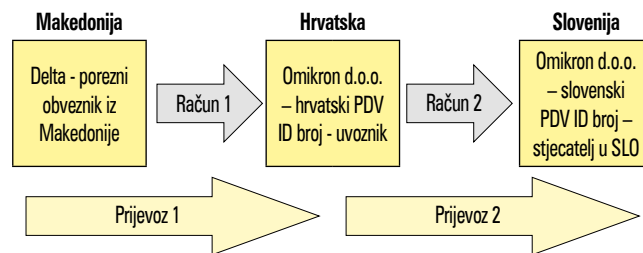
Red. br.	Opis	Konto	Iznos	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
Nabava robe				
1	Kupovna cijena robe	650	750.000,00	
	Troškovi špeditera	651	4.800,00	
	Carina	652	12.000,00	
	Pretporez-ulazni računi-25%	160	1.200,00	
	Dobavljači iz trećih zemalja	221		750.000,00
	Dobavljači usluga-špediter	220		6.000,00
	Obveze prema carinarnici	261		12.000,00
Uskladištena roba u Mađarskoj				
2	Zaliha robe	660	768.000,00	
	Obračun nabave	659		768.000,00
Stjecanje dobara u Mađarskoj				
3	Stjecanje dobara u Mađarskoj – potra- živanje za pretporez 27%	1608	270.360,00	
	Obveza za PDV u Mađarskoj za stjeca- nje dobara iz EU – 27%	2608		270.360,00

Primjer 3. - Strani porezni obveznik iz EU uvozi robu u RH bez poreznog zastupnika i otprema je za svoje potrebe u drugu članicu EU

Porezni obveznik Omikron d.o.o. iz Slovenije uvozi u RH robu iz Republike Sjeverne Makedonije (Makedonije), koju mu je prodao makedonski porezni obveznik Delta za 10.000,00 EUR (75.000,00 kuna). Prije uvoznog carinjenja, slovenski obveznik Omikron d.o.o. pribavio je hrvatski PDV ID broj pa nije morao angažirati poreznog zastupnika. Omikron d.o.o. angažirao je hrvatskog autoprijevoznika Heksagon d.o.o. za prijevoz robe iz Hrvatske do skladišta u Sloveniji

i za to mu je Heksagon d.o.o. izdao fakturu na 3.000,00 EUR odnosno 22.500,00 kuna bez PDV, uz napomenu na računu „Prijenos porezne obveze prema članku 17. st.1. Zakona o PDV-u – reverse charge“. Omikron d.o.o. je primio i račun od hrvatskog špeditera na iznos od 7.500,00 kuna, također bez PDV-a i uz napomenu na računu „Prijenos porezne obveze prema članku 17. st.1. Zakona o PDV-u – reverse charge“. Carinarnica je obračunala carinu u vrijednosti od 10.000,00 kuna.

Nakon uvoznog carinjenja u RH, roba je otpremljena izravno pore- znom obvezniku Omikron d.o.o. u Sloveniju, na način da je Omikron d.o.o. isporučio robu sa svog hrvatskog PDV ID broja te izdao račun na ime Omikron d.o.o. i njegov slovenski PDV ID broj. Na tom računu nije obračunao hrvatski PDV, već je stavio napomenu da se PDV ne obračunava sukladno članku 41. st.1. t. d) Zakona o PDV-u. Omikron d.o.o. je zatim stekao robu u Sloveniji na svoj slovenski PDV ID broj.

Obračun uvoznih davanja:

1. Račun dobavljača iz Makedonije	75.000,00 kuna
2. Carina (prema UCD-u)	10.000,00 kuna
3. Usluge špeditera	7.500,00 kuna
4. Usluge prijevoza robe	22.500,00 kuna
Ukupno trošak nabave uvezene robe	115.000,00 kuna

Porezni obveznik iz druge države članice EU pojavljuje se u ulozi uvoznika u RH, a obzirom da je ishodio vlastiti hrvatski PDV ID broj, nema potrebu u RH angažirati poreznog zastupnika za potrebe zastu- panja u carinskom postupku 42.

Postupak 42 u ovom je slučaju dopušten, jer slovenski porezni ob- veznik Omikron d.o.o., registriran za potrebe PDV-a u RH, uvozi robu u RH, a zatim je premješta u Sloveniju, gdje je stječe pod svojim slovenskim PDV ID brojem.

Uvoznik Omikron d.o.o. prilikom popunjavanja carinske deklaracije izvršit će zahtjev za primjenu postupka 42, tako što u Polje 37/1 na- vodi šifru 42. U polje 17a navest šifru države Slovenije.

U carinskoj deklaraciji u Polje 8 predviđeno za primatelja robe upi- suju se podaci o slovenskom poreznom obvezniku Omikron d.o.o. (EORI broj, naziv/ime, adresa i država te indikator AEO)

U polju 44/1 pod šifrom SP008 upisuje se kao primatelj porezni ob- veznik Omikron d.o.o. ili tekst: Primatelj robe iz Polja 8 UCD i pod ši- from SP006 naziv prijevoznika koji će otpremiti robu u drugu državu članicu. U Polju 44/2 pod šifrom Y040 upisuje se PDV ID broj izdan u RH na ime poreznog obveznika Omikron d.o.o., a pod šifrom Y041 PDV ID broj izdan u Sloveniji na ime obveznika Omikron d.o.o.. Dokaz o otpremi robe upisuje se pod šifrom Y044, a to su dvije prijevozne isprave (jedna kao dokaz otpreme robe primatelju u RH, a druga kao dokaz otpreme iz RH u drugu državu članicu).

Slovenski porezni obveznik Omikron d.o.o. je uvoznik robe u RH i zbog primjene postupka 42 ne plaća PDV pri uvozu robe, sukladno članku 44. st. 1. t. 26. Zakona o PDV-u. Za izvršeno premještanje

robe, Omikron d.o.o. izdat će račun, sastavljen prema hrvatskim poreznim propisima, na kojem će kao isporučitelj biti naveden Omikron d.o.o. sa hrvatskim PDV ID brojem, a kao primatelj će biti naznačen Omikron d.o.o. sa slovenskim PDV ID brojem. Na tom računu se neće obračunati PDV, jer se radi o isporuci oslobođenoj PDV-a prema članku 41. st. 1. t.a) Zakona.

Porezni obveznik Omikron d.o.o. sa svog hrvatskog PDV ID broja predaje hrvatsku prijavu PDV i Zbirnu prijavu – ZP. Ulazni račun koji mu je izdala Delta neće uvrstiti u knjigu uvoza, obzirom da PDV nije plaćen u RH niti će ta uvozna isporuka biti uvrštena u PDV obrazac. U evidenciji za hrvatski PDV ulazi samo premještanje dobara u Sloveniju: uvrštava se u Knjigu I-RA u stupac 9 te u prijavu PDV na poziciju *Isporuke dobara unutar EU* pod brojem I.3. te Zbirnu prijavu – ZP u stupac 12 – vrijednost isporuke dobara u postupcima 42 i 63.

Obrazac ZP

R. br.	Kod države	PDV identifikacijski broj primatelja (bez koda države)	Vrijednost isporuka dobara (u kunama i lipama)	Vrijednost isporuka dobara u postupcima 42 i 63 (u kunama i lipama)	Vrijednost isporuka dobara u okviru trostranog posla (kunama i lipama)	Vrijednost obavijenih usluga (u kunama i lipama)
8	9	10	11	12	13	14
1	SLO	12345678910		115.000,00		
UKUPNA VRIJEDNOST				115.000,00		
			15	16	17	18

Porezni obveznik Omikron d.o.o. također predaje i poreznu prijavu PDV-a u Sloveniji, gdje prijavljuje stjecanje iz druge članice EU. Na vrijednost isporučene robe primjenjuje slovensku stopu PDV-a te obračunati iznos PDV-a istovremeno iskazuje kao pretporez i obvezu PDV-a na stjecanje dobara iz EU.

Primjer 4. - Strani porezni obveznik iz EU uvozi robu u RH putem poreznog zastupnika¹

Porezni obveznik Omikron d.o.o. iz Slovenije obavio je uvozno carinjenje u RH, za robu u vrijednosti 20.000,00 EUR (150.000,00 kuna), koju mu je prodao porezni obveznik Theta d.o.o. iz Bosne i Hercegovine. Porezni obveznik Omikron d.o.o. iz Slovenije odlučio je da ne pribavlja hrvatski PDV ID broj, već da u RH angažira poreznog zastupnika, hrvatskog poreznog obveznika Zeta d.o.o., za potrebe provođenja carinskog postupka 42.

Za prijevoz robe je Omikron d.o.o. angažirao hrvatsko društvo Kostrans d.o.o. i za to je od Kostransa d.o.o. primio fakturu od 2.000,00 EUR (15.000,00 kuna) bez PDV-a, s napomenom na računu da se primjenjuje prijenos porezne obveze sukladno članku 17. st.1. Zakona o PDV-u – reverse charge. Špediterski troškovi iznosili su 7.000,00 kuna, za što je špediterska tvrtka Omikronu d.o.o. ispostavila račun bez PDV-a, s napomenom da se radi o prijenosu porezne obveze prema članku 17. st.1. Zakona o PDV-u – reverse charge. Carinarnica je obračunala carinu pri uvozu u iznosu od 18.500,00 kuna.

Nakon uvoza, roba se izravno otprema poreznom obvezniku Omikron d.o.o. u Sloveniju, za što hrvatski porezni zastupnik Zeta d.o.o. izdaje račun sa svojim hrvatskim PDV ID brojem na ime primatelja Omikron d.o.o. sa slovenskim PDV ID brojem na iznos od 190.500,00 kuna (kupovna cijena uvećana za zavisne troškove uključene u poreznu osnovicu pri uvozu dobara iz BiH), bez obračuna PDV-a i s napomenom da je „Isporuka oslobođena PDV-a prema članku 41. st.1. t.a). U Sloveniji je porezni obveznik Omikron d.o.o. obavio stjecanje robe od poreznog zastupnika iz RH.

Obračun uvoznih davanja:

1. Račun dobavljača iz Bosne i Hercegovine	150.000,00 kuna
2. Carina (prema UCD-u)	18.500,00 kuna
3. Usluge špeditera	7.000,00 kuna
4. Usluge prijevoza robe	15.000,00 kuna
Ukupno trošak nabave uvezene robe	190.500,00 kuna

U ovom primjeru, također su ispunjeni uvjeti za oslobođenje od plaćanja PDV-a iz članka 44. st. 1. točka 26. Zakona o PDV-u za primjenu carinskog postupka 42, jer se roba uvezena iz Bosne i Hercegovine u RH odmah nakon uvoza isporučuje u Sloveniju, gdje je slovenski porezni obveznik Omikron d.o.o. stječe preko svojeg slovenskog PDV ID broja.

Prilikom popunjavanja carinske deklaracije kao primatelj u Polju 8 navest će se Omikron d.o.o., kao osoba iz druge države članice (EORI broj, naziv/ime, adresa i država te indikator AEO) i podnijet će se zahtjev za primjenu postupka 42, tako što se u Polje 37/1 navodi šifru 42. U polje 17a treba navesti šifru države Slovenije, a to je država članica kojoj je roba namijenjena nakon carinjenja.

U polju 44/1 pod šifrom SP008 upisuje se kao primatelj porezni obveznik Omikron d.o.o. ili tekst: Primatelj robe iz Polja 8 UCD i pod šifrom SP006 naziv prijevoznika Kostrans d.o.o. Pod šifrom SP012 upisuju se naziv i adresa poreznog zastupnika uvoznika /primatelja robe Zeta d.o.o., a pod šifrom OST00 tekst: Punomoć/ugovor o poreznom zastupanju.

U Polju 44/2 pod šifrom Y041 upisuje se PDV ID broj izdan u Sloveniji na ime obveznika Omikron d.o.o., a pod šifrom Y042 unosi se PDV ID broj poreznog zastupnika Zeta d.o.o.. Dokaz o otpremi robe u drugu državu članicu upisuje se pod šifrom Y044 (komercijalna isprava, prijevozna isprava, izjava da će roba biti otpremljena u drugu državu članicu).

¹ Prilagođeno prema primjeru iz članka „Carinski postupak 42“, autorica: Jadranka Knežević, RiPup br. 4/2020.

Porezni zastupnik Zeta d.o.o. iz RH izdat će račun za isporuku robe poreznom obvezniku Omikron d.o.o. u Sloveniju samo za porezne potrebe, jer taj račun Zeta d.o.o. ne evidentira u svojem knjigovodstvu, obzirom da preko svog hrvatskog PDV ID broja obavlja samo poslove zastupanja u ime i za račun poreznog obveznika Omikron d.o.o. iz Slovenije. Na računu neće obračunati PDV, već će staviti napomenu da se radi o oslobođenju temeljem članka 41. st.1. t.a) Zakona o PDV-u.

Porezni zastupnik iz RH, društvo Zeta d.o.o. taj račun uvrštava u svoju knjigu I-RA u stupac 9-ispоруke dobara unutar EU, u PDV prijavu na poziciju I.3. – Isporuke dobara unutar EU, u Zbimu prijavu ZP u stupac broj 12 – Vrijednost isporuke dobara u postupcima 42 i 63 te obavezno u Obrazac PZ 42 i 63.

ZP – zbirna prijava

R. br.	Kod države	PDV identifikacijski broj primatelja (bez koda države)	Vrijednost isporuka dobara (u kunama i lipama)	Vrijednost isporuka dobara u postupcima 42 i 63 (u kunama i lipama)	Vrijednost isporuka dobara u okviru trostranog posla (kunama i lipama)	Vrijednost obavljenih usluga (u kunama i lipama)
8	9	10	11	12	13	14
1	SI	12345678		190.500,00		
UKUPNA VRIJEDNOST				190.500,00		
			15	16	17	18

Obrazac PZ 42 i 63

		PDV identifikacijski broj poreznog zastupnika	HR45678912123	
		7		
Prijava isporuka dobara u druge države članice Europske unije prethodno uvezenih u okviru postupaka 42 i 63 za mjesec <u>listopad</u> godina <u>2022.</u>				
6				
Redni broj	PDV identifikacijski broj / porezni broj stranog poreznog obveznika koji obavlja isporuku dobara u postupcima 42 i 63	EORI broj stranog poreznog obveznika koji obavlja isporuku dobara u postupcima 42 i 63	PDV identifikacijski broj primatelja	Vrijednost isporuke dobara u postupcima 42 i 63 (u kunama i lipama)
7	8	9	10	11
1.	SI12345678	SI22335588	SI12345678	190.500,00
Ukupna vrijednost				190.500,00
				12

Primjer 5. - Porezni obveznik iz treće zemlje uvozi robu u RH

Porezni obveznici iz trećih zemalja obvezni su u Hrvatskoj imenovati poreznog zastupnika za provođenje carinskog postupka 42, bez obzira imaju li sami ili ne hrvatski PDV ID broj.

Porezni obveznik iz Srbije društvo Delta d.o.o. kupio je robu od makedonskog proizvođača Bitolj dooel. Delta d.o.o. je pribavilo hrvatski PDV ID broj, međutim, radi sudjelovanja u carinskom postupku 42 u Hrvatskoj obvezno je imenovati u RH poreznog zastupnika i to je hrvatski porezni obveznik Heksa d.o.o. Robu koju je nabavilo iz Makedonije, društvo Delta d.o.o. odmah nakon uvoza prodaje i otprema austrijskom poreznom obvezniku, društvu Grau GmbH.

Porezni zastupnik Heksa d.o.o. nastupa u ime i za račun srpskog poreznog obveznika Delta d.o.o. tijekom uvoza robe u RH. Ispunjeni su uvjeti za oslobođenje od plaćanja PDV-a iz članka 44. st 1. točka 26. Zakona o PDV-u za primjenu carinskog postupka 42, jer se roba uvezena iz Makedonije u RH odmah nakon uvoza isporučuje u Austriju, austrijskom poreznom obvezniku Grau GmbH.

Prilikom popunjavanja carinske deklaracije kao primatelj u Polju 8 navest će se Delta d.o.o., kao osoba iz treće države (EORI broj, naziv/ime, adresa i država te indikator AEO) i podnijet će se zahtjev za primjenu postupka 42, tako što se u Polje 37/1 navodi šifru 42. U polje 17a treba navesti šifru države Austrije, kojoj je roba namijenjena nakon carinjenja.

U polju 44/1 pod šifrom SP008 upisuje se kao primatelj austrijski porezni obveznik Grau GmbH i pod šifrom SP006 naziv prijevoznika koji će otpremiti robu u Austriju. Pod šifrom SP012 upisuju se naziv i adresa poreznog zastupnika uvoznika /primatelja robe Heksa d.o.o., a pod šifrom OST00 tekst: Punomoć/ugovor o poreznom zastupanju.

U Polju 44/2 pod šifrom Y040 upisuje se PDV ID broj obveznika Delta d.o.o. izdan u RH (ako ga ima), pod šifrom Y041 upisuje se PDV ID broj izdan u Austriji na ime obveznika Grau GmbH, a pod šifrom Y042 unosi se PDV ID broj poreznog zastupnika Heksa d.o.o.. Dokaz o otpremi robe u drugu državu članicu upisuje se pod šifrom Y044 (komercijalna isprava, prijevozna isprava, izjava da će roba biti otpremljena u drugu državu članicu).

Porezni zastupnik Heksa d.o.o. iz RH izdat će račun za isporuku robe poreznom obvezniku Grau GmbH u Austriju isključivo za porezne potrebe, jer taj račun Heksa d.o.o. ne evidentira u svojem knjigovodstvu niti iz toga nastaje prihod za Heksa d.o.o. Na računu neće obračunati PDV, već će staviti napomenu da se radi o oslobođenju temeljem članka 41. st.1. t.a) Zakona o PDV-u.

Porezni zastupnik iz RH, društvo Heksa d.o.o. taj račun uvrštava u svoju knjigu I-RA u stupac 9-ispоруke dobara unutar EU, u PDV prijavu na poziciju I.I.3. – Isporuke dobara unutar EU, u Zbimu prijavu ZP u stupac broj 12 – Vrijednost isporuke dobara u postupcima 42 i 63 te obavezno u Obrazac PZ 42 i 63 – Prijava za isporuku dobara u druge države članice EU-a prethodno uvezenih u okviru postupaka 42 i 63.

Načine ispunjavanja ZP i Obrasca PZ 42 i 63 možete vidjeti u jednom od prethodnih primjera.

Primjer 6. - Domaći porezni obveznik je uvoznik robe u Sloveniji²

Porezni obveznik Sunce d.o.o. iz Hrvatske obavio je uvozno carinjenje robe u Sloveniji, koju je kupio iz Turske od turskog poreznog obveznika Edina A.S. Društvo Edina A.S. hrvatskom je obvezniku Suncu d.o.o. izdalo račun za robu u vrijednosti od 30.000,00 EUR (225.000,00 kuna).

Porezni obveznik Sunce d.o.o. nije ishodilo vlastiti PDV ID broj u Sloveniji, već je angažiralo poreznog zastupnika Delo d.o.o., slovenskog poreznog obveznika, koji će ga zastupati u carinskom postupku 42 u Sloveniji. Carina i prijevozni troškovi (uključeni u poreznu osnovicu pri uvozu robe) u iznosu od 3.800,00 EUR (28.500,00 kuna) plaćeni su pri uvozu robe u Sloveniji.

Nakon obavljenog uvoznog carinjenja u Sloveniji, roba je izravno otpremljena poreznom obvezniku Sunce d.o.o. u Hrvatsku, pri čemu je porezni zastupnik Delo d.o.o. izdalo račun sa svojeg slovenskog PDV ID broja na PDV ID broj poreznog obveznika Sunce d.o.o. u Hrvatskoj. Račun glasi na iznos od 33.800,00 EUR (253.500,00 kuna) za premještanje robe iz Slovenije u RH. Špediterski troškovi iznose 3.000,00 EUR (22.500,00 kuna) i slovenski ih je špediter Špela d.o.o. fakturirao uz prijenos porezne obveze – reverse charge. Usluge prijevoza robe obavio je porezni obveznik iz Slovenije Trans d.o.o. i izdao račun na iznos od 7.000,00 EUR (52.500,00 kuna) s prijenosom porezne obveze.

Porezni zastupnik Delo d.o.o. iz Slovenije račun za robu hrvatskom poreznom obvezniku Sunce d.o.o. izdaje samo za porezne potrebe i prijavljuje tu isporuku u slovenskim poreznim evidencijama i prijavama, ali je ne knjiži u svom vlastitom financijskom knjigovodstvu, jer u ovoj transakciji nastupa u ime i za račun drugog poreznog obveznika. Također, primljeni račun od poreznog zastupnika niti Sunce d.o.o. ne evidentira u svojim financijskim knjigovodstvenim evidencijama, već samo u poreznim evidencijama i prijavama.

Sunce d.o.o. u Hrvatskoj obračunava PDV na stjecanje dobara iz EU te u svojoj PDV prijavi i knjigovodstvenim evidencijama iskazuje obvezu i pretporez:

- **Evidencija za stjecanje dobara iz EU** (stupac 8 – Porezna osnovica 25%, stupac 9 – Ukupni iznos računa, stupac 14 – Pretporez po stopi od 25% može se odbiti i stupac - 18 - Obveza za PDV 25%),
- **Obrazac PDV** (pozicija II.7. – Stjecanje dobara unutar EU po stopi 25% i pozicija III.7. – Pretporez od stjecanja dobara unutar EU po stopi 25%),
- **Obrazac PDV-S** (stupac 11 - Vrijednost stečenih dobara).

Primljene račune za špediterske troškove i usluge prijevoza porezni obveznik „A“ iz RH evidentira u sljedećim evidencijama i obrascima:

- **Evidencija za stjecanje usluga iz EU** (stupac 8 – Porezna osnovica 25%, stupac 9 – Ukupni iznos računa, stupac 14 – Pretporez po stopi od 25% može se odbiti i stupac 18 - Obveza za PDV 25%),
- **Obrazac PDV** (pozicija II.10. – Primljene usluge iz EU po stopi 25% i pozicija III.10. – Pretporez od primljenih usluga iz EU po stopi 25%),
- **Obrazac PDV-S** (stupac 12 - Vrijednost primljenih usluga).

Obračun nabave robe:

1. Račun dobavljača iz Turske	225.000,00 kuna
2. Carina (prema UCD-u)	28.500,00 kuna
3. Usluge špeditera	22.500,00 kuna
4. Usluge prijevoza robe	52.500,00 kuna
Ukupno trošak nabave robe	328.500,00 kuna

Knjiženje:

Red. br.	Opis	Konto	Iznos	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
Primljen račun od inodobavljača iz Turske za robu				
1	Vrijednost robe po kupovnoj cijeni od dobavljača u inozemstvu	6501	225.000,00	
	Obveze prema dobavljačima u inozemstvu	2210		225.000,00
Obveze za carinu				
2	Carina	6520	28.500,00	
	Obveze prema carinarnici	261		28.500,00
Obračun PDV-a na stjecanje dobara iz Slovenije				
3	Pretporez od stjecanja dobara unutar EU po stopi od 25%	16033	63.375,00	
	Obveze za PDV od stjecanja dobara unutar EU po stopi od 25%	26033		63.375,00
Primljen račun za troškove špedicije				
4	Troškovi usluga otpremnika	6524	22.500,00	
	Obveze prema dobavljačima u inozemstvu	2210		22.500,00
4a	Pretporez od primljenih usluga iz EU po stopi od 25%	16043	5.625,00	
	Obveze za PDV od primljenih usluga iz EU po stopi od 25%	26043		5.625,00
Primljen račun za prijevoz trgovačke robe				
5	Prijevozni troškovi	6510	52.500,00	
	Obveze prema dobavljačima u tuzemstvu	2200		52.500,00
5a	Pretporez od primljenih usluga iz EU po stopi od 25%	16043	13.125,00	
	Obveze za PDV od primljenih usluga iz EU po stopi od 25%	26043		13.125,00
Obračun nabave trgovačke robe				
6	Obračun nabave robe	659	328.500,00	
	Vrijednost robe po kupovnoj cijeni od dobavljača u inozemstvu	6501		225.000,00
	Carina	6520		28.500,00
	Troškovi usluga otpremnika	6524		22.500,00
	Prijevozni troškovi	6510		52.500,00
Roba je stavljena na skladište				
7	Roba u skladištu	6600	328.500,00	
	Obračun nabave robe	659		328.500,00

2 Prilagođeno prema primjeru iz članka „Carinski postupak 42“, autorica: Jadranka Knežević, RiPup br. 4/2020.

Evidencije stjecanja dobara i usluga iz EU:

Evidencija za stjecanje dobara iz EU:

R. br.	Račun		Dobavljač (isporučitelj dobara ili usluga)						PRETPOREZ						Obveza za PDV		
	Broj	Datum	Naziv - ime i prezime i sjedište	(PDV ID br. / OIB)	Porezna osnovica			Ukupni iznos računa	5%		13%		25%		5%	13%	25%
					5%	13%	25%		Može se odbiti	Ne može se odbiti	Može se odbiti	Ne može se odbiti	Može se odbiti	Ne može se odbiti			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	150	18.09. 022.	Delo d.o.o.	SI11223344			253.500,00	253.500,00					63.375,00				63.375,00
Ukupno:							253.500,00	253.500,00					63.375,00				63.375,00

Evidencija za stjecanje usluga iz EU:

R. br.	Račun		Dobavljač (isporučitelj dobara ili usluga)						PRETPOREZ						Obveza za PDV		
	Broj	Datum	Naziv - ime i prezime i sjedište	(PDV ID br. / OIB)	Porezna osnovica			Ukupni iznos računa	5%		13%		25%		5%	13%	25%
					5%	13%	25%		Može se odbiti	Ne može se odbiti	Može se odbiti	Ne može se odbiti	Može se odbiti	Ne može se odbiti			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	24	15.09.2022.	Špela d.o.o.	SI12234454			22.500,00	22.500,00					5.625,00				5.625,00
2	112	18.09.2022.	Trans d.o.o.	SI11148975			52.500,00	52.500,00					13.125,00				13.125,00
Ukupno:							75.000,00	75.000,00					18.750,00				18.750,00

Primjer 7. - Primjena postupka 42 unutar trostranog posla

Pravilnik o PDV-u u članku 107.a stavku 9), koji je na snazi od 2017. godine, propisuje oslobođenje od plaćanja PDV-a pri uvozu dobara prema članku 44. st.1. t.26. Zakona, ako u trenutku uvoza Carinskoj upravi uz PDV ID broj stjecatelja, izdan u drugoj državi članici, kojemu se isporučuju dobra prema članku 41. st.1. t. a) Zakona, a koji obavlja daljnju isporuku dobara, **dostavi i PDV ID broj (krajnjeg) stjecatelja izdanog u državi članici u koju se dobra izravno otpremaju ili prevoze**. Pri tom uvoznik dobara u Zbimoj prijavi navodi PDV ID broj stjecatelja koji obavlja daljnju isporuku dobara u drugu državu članicu.

Ovom odredbom omogućena je, ili barem razjašnjena, primjena carinskog postupka 42 u isporukama unutar trostranog posla.

Prema članku 10. Zakona o PDV-u trostranim poslom smatra se **transakcija koju tri porezna obveznika iz tri različite države članice zaključe za ista dobra koja su prevezena ili otpremljena od prvog isporučitelja neposredno posljednjem kupcu**. Navedeno se primjenjuje i kada je posljednji kupac pravna osoba koja nije porezni obveznik, a registrirana je za potrebe PDV-a.

U članku 10. Zakona o PDV-u, u stavcima od (2) do (6) propisuje se:

BESPLATNO ZA PRETPLATNIKE ČASOPISA RiPup SVAKODNEVNO KORIŠTENJE STRUČNE TELEFONSKE KONZULTANTSKE SLUŽBE!

Porezni i pravni stručnjaci, svakim radnim danom, neograničeno, bez naplate telefonskih impulsa!

20 godina

rješavamo vaše poslovne izazove

iz područja računovodstva, poreza, plaća i naknada, radnih odnosa i trgovačkog prava

RAČUNOVODSTVO
i POREZI u praksi

Stručno, praktično, brzo i točno!

01 49 21 739

01 48 36 046

(temeljem PIN-a)

www.racunovodstvo-porezi.hr

„(2) Stjecanje dobara unutar Europske unije koje je u skladu s člankom 27. stavkom 1. ovoga Zakona obavljeno u tuzemstvu oslobođeno je PDV-a pod sljedećim uvjetima:

- porezni obveznik (stjecatelj) nema sjedište ili prebivalište u tuzemstvu, ali je na području Europske unije u nekoj drugoj državi članici registriran za potrebe PDV-a,
- stjecanje dobara obavljeno je u svrhu daljnje isporuke dobara koju obavlja porezni obveznik (stjecatelj) iz točke a) ovoga stavka u tuzemstvu,
- stečena dobra izravno se otpremaju ili prevoze iz druge države članice u kojoj porezni obveznik iz točke a) ovoga stavka nije registriran za potrebe PDV-a primatelju daljnje isporuke,
- primatelj daljnje isporuke dobara je porezni obveznik ili pravna osoba koja nije porezni obveznik, a registrirana je za potrebe PDV-a u tuzemstvu,
- primatelj iz točke d) ovoga stavka plaća PDV prema stavku 4. ovoga članka.

(3) Ako se primjenjuje oslobođenje u smislu stavka 2. ovoga članka, tada račun mora uz podatke iz članka 79. stavka 1. ovoga Zakona sadržavati i sljedeće podatke:

- poziv na odredbe članka 141. Direktive Vijeća 2006/112/EZ te napomenu »prijenos porezne obveze«,
- PDV identifikacijski broj pod kojim je porezni obveznik (stjecatelj) obavio stjecanje unutar Europske unije i daljnju isporuku dobara,
- PDV identifikacijski broj primatelja isporuke.

(4) Kod trostranog posla primatelj oporezive isporuke dobara obavezan je platiti PDV ako su ispunjeni uvjeti iz stavaka 2. i 3. ovoga članka.

(5) Ako se radi o trostranom poslu u smislu ovoga članka, stjecatelj koji obavlja daljnju isporuku dobara u Zbirnoj prijavi mora iskazati podatke iz članka 89. stavka 1. ovoga Zakona.

(6) Ministar financija pravilnikom propisuje provedbu ovoga članka u vezi trostranog posla.“

Porezni obveznik registriran za potrebe PDV-a u tuzemstvu, gdje mu je izdan PDV ID broj pod kojim je obavio stjecanje, obvezna je prema članku 10. stavku 5. i članku 89. st. 1. Zakona o PDV-u u Zbirnoj prijavi navesti sljedeće podatke:

- svoj PDV identifikacijski broj pod kojim je stekao dobra i obavio daljnju isporuku tih dobara,
- PDV identifikacijski broj primatelja daljnje isporuke koji je izdan u državi članici u kojoj prijevoz ili otprema dobara završava,
- za svakog pojedinog primatelja kojemu je obavljena isporuka iz točke b) ovoga stavka zbroj naknada bez PDV-a za isporuke koje je na taj način obavio porezni obveznik u državi članicu u kojoj otprema ili prijevoz dobara završava.

Člankom 32. stavak 2. Pravilnika o PDV-u je propisano sljedeće:

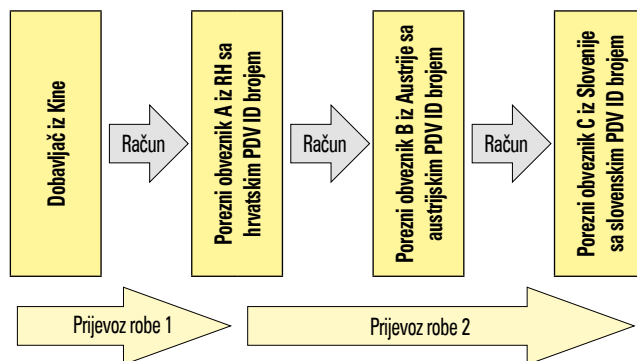
„(2) Trostranim poslom smatra se posao u kojem:

- sudjeluju tri porezna obveznika i radi se o isporuci istih dobara koja su otpremljena ili prevezena izravno od prvog isporučitelja posljednjem kupcu iz jedne države članice u drugu,
- osobe koje sudjeluju su registrirane za potrebe PDV-a u tri različite države članice,
- prvi kupac nema sjedište ili prebivalište u tuzemstvu i koristi isti porezni identifikacijski broj koji je dao isporučitelju i drugom kupcu,
- je isporučitelj ili prvi kupac ili druga osoba za njihov račun otpremio ili preveo dobra,
- drugi, odnosno posljednji kupac koristi PDV identifikacijski broj koji mu je dodijelila država članica u kojoj završava otprema ili prijevoz dobara,
- drugi, odnosno posljednji kupac je obveznik plaćanja PDV-a.“

Dakle, u postupku mogu sudjelovati maksimalno tri osobe: uvoznik (iz RH, druge države članice ili treće zemlje), prvi kupac – iz druge zemlje članice (kupuje robu od uvoznika) i drugi kupac – krajnji primatelj robe.

Prilikom uvoza primjenom postupka 42 u okviru trostranog posla, porezni obveznik koji uvozi robu obavezan je Carinskoj upravi dostaviti, pored PDV ID broja stjecatelja u drugoj državi članici EU, također i PDV ID broj (krajnjeg) stjecatelja u državi članici EU u koju se roba otprema ili prevozi. Da bi se cijela transakcija mogla provesti kao trostrani posao, uvjet je da nakon uvoza roba iz države članice EU u kojoj je obavljen uvoz izravno isporučuje u treću zemlju članicu EU, odnosno, zemlju (krajnjeg) korisnika.

U opisanom slučaju, ne plaća se PDV pri uvozu u prvu zemlju članicu EU, jer se primjenjuje oslobođenje unutar carinskog postupka 42, isporuka prvom kupcu oslobođena je temeljem članka 41. st. 1. t.a) i taj isti prvi kupac iz druge zemlje članice EU ulazni račun ne evidentira u svojim PDV evidencijama (PDV obrazac, PDV-S) već samo u financijskom knjigovodstvu. Prvi kupac zatim izdaje račun drugom kupcu u trećoj zemlji članici EU, bez PDV-a i s napomenom „Oslobođeno PDV-a temeljem članka 41. Direktive Vijeća 2006/112/EZ – prienos porezne obveze – reverse charge“ i taj račun evidentira samo u svojoj Zbirnoj prijavi ZP (stupac 13 – vrijednost isporuke dobara u okviru trostranog posla), ne i u PDV obrascu.

Primjer 8. - Uvoz robe unutar trostranog posla

Porezni obveznik A iz Hrvatske nabavlja robu od dobavljača iz Kine i pri tom primjenjuje carinski postupak 42. Istu robu prodao je poreznom obvezniku B iz Austrije, koji prodaje robu sljedećem poreznom obvezniku C iz Slovenije. Sva tri porezna obveznika posjeduju PDV ID brojeve izdane od država članica u kojima imaju sjedište.

Objavite financijske izvještaje u RiPup-u

Cijena: **980⁰⁰ kn + PDV**
T: **01 / 49 21 737**

